

M.G. WHEATON

EMILY

Ö R Ö K

21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2021

Elizának és Wyattnek

I. KÖNYV

I.

SÖTÉT van, noha a nap közepén járunk. Az égbolt sincs a helyén.

Viharos szél bömböl a fülemben. Kisvártatva hangos reccsenés hallatszik, mintha megnyílt volna a föld. Mind harsányabb a zaj, mintha egy egész erdőnyi fa hasadna szilánkokra.

Talpam alatt beomlik a föld, lezuhanok a sötétbe.

– Esett, mielőtt aludni mentünk – mondja Regina. Remegve ér el hozzám a hangja egy másik, távoli helyről. – Azt hittük, túl vagyunk a nehezén. Már apadni kezdett a folyó.

Egy sikoly. A szekrénye ajtajára szerelt egész alakos tükörben megpillantom a tinédzser korú Reginát. Rózsaszín és kék, pandamacis pizsamában van. Tizennégy éves, de sokkal fiatalabbnak látszik. Ekkor egy második sikoly töri meg a csendet. Regina kiles a folyosóra.

– A húgom bent volt a szobájában – folytatja a jelenben Regina, és közben szabad folyást enged a könnyeinek. – Nem láthattam, de hallottam.

Most rosszul emlékszik. Kivágódik a folyosó egyik ajtaja, és a kamasz Regina egy pillanatra meglát egy rémült kislányt, a húgát, Marcit, ahogy két kézzel kapaszkodik az ágykeretbe. Újabb hangos reccsenés után az ágykeret, a kislány és maga a szoba is a semmibe vész.

Én ezt mégsem tekintem hazugságnak. Szükséges kihagyásnak inkább. Az emlékezet szelektív, kiváltképp egy trauma esetében. Ez az egyik oka annak, hogy a csecsemők nem őriznek emlékeket a korai érzelmi félelmeikről.

– És az édesanyád? – kérdezem. – Hol volt mindeközben? Itt és most Regina érzi, hogy megfogom a kezét. A közelségem biztonságérzettel tölti el. Ez egy régi-régi történet.

– Nem tudom – feleli. – A hálószobájában volt, de nyilván valahogy feljutott.

Ekkor mozgásba lendül a kamasz Regina szobája, s ahogy elkezd körbe-körbe forogni, darabok töredeznek le a falból, a padlóból, a mennyezetből. Amikor Regina szívverése felgyorsul, a könyökére csúsztatom a kezem. Előredől, felém hajol a teste, majd nem, mintha ölelnénk egymást.

– Mondd el – noszogatom a suttogásnál alig hangosabban.

Regina bólint, és egyszerre az anyja jelenik meg a szobában a fiatalabb kori önmaga mellett. Csukva tartja a száját, de a kamasz Regina így is hallja, amint azt mondja: *Fogd meg a kezem!*

– Kivitt a tetőre.

Ekkor végleg leomlanak a kamasz Regina szobájának falai. A padló szerepét most egy tető maradványai töltik be. Nem is a szél bömböl, hanem egy hatalmas, tajtékzó folyó, amely magával ragadta Regina házának romjait. Eső szemerkél.

Növelem a processzorsebességet, hogy Reginának ne tűnjön fel a hiányom, amíg átfésülöm a szerveremen tárolt esettanulmányokat. A valóságban hozzávetőleg hat méternél nem lehetett szélesebb a folyó. Az ő érzékelése szerint óriás hullámok nyaldosták a megroggyant házat. Ami úgyszintén kitaláció. A meteorológiai szolgálat későbbi becslése alapján mindössze tíz mérföldes óránkénti sebességgel mozgott a folyó.

Mindazonáltal emlékezetének legkirívóbb kitalációja az anya jelenléte. Amikor az egy héten át tartó özönvízszerű esőzés következtében a ház alatt beomlott a föld, az épületnek az a része, ahol Regina és a húga tartózkodott, többtonnányi földdel egyetemben a folyóba zuhant. Regina anyjának holttestére a parton maradt romok között bukkantak rá. Akkor halt szörnyet, amikor leszakadt a felső szint.

Ezt Reginának is számtalanszor elmagyarázták, ő azonban vagy nem tudja, vagy nem akarja elfogadni az igazságot. Meggyőződése, hogy helyesen emlékszik az eseményekre.

– Aztán mi történt? – *Történt*, nem pedig *történik*. Nyelvi kifejezése annak, hogy ő túlélte.

– A mentőben tértem magamhoz – feleli Regina. – Apám elutazott arra a hétvégére, de később aztán elvitt oda, ahol rám találtak. Fönnakadtam egy kidőlt parti fában.

Noha látja magát a helyszínen, nem őriz konkrét emléket róla, csupán fantáziaképeket, amelyeket az elméje rakosgatott össze később, az események után. Éppen ez okozza a nehézséget.

– Regina? – szólok közbe. – Most megszakítom az interjúszt.

Máris visszatértem az iLAB épületébe, pontosabban az egyszerre meghitt, mégis kissé tudományos hatást keltő pszichoterápiai rendelőnek kialakított helyiségbe. Regina a szoba közepén elhelyezett széles, barna heverőn foglal helyet. Én vele szemben ülök – helyesebben, ő úgy érzékeli, hogy ott ülök szemben vele – egy bőrkárpittal behúzott széken. Egy interfészchip, vagyis egy rendkívül fejlett, nanotechnológiai eszköz van Regina nyakára rögzítve az állvonala és a füle találkozásánál, ez teszi lehetővé az összeköttetést.

A chip segítségével befolyásolni tudom Regina látó-, szagló-, tapintó- és hallóérzékét. A szeme azt közvetíti az agyának, hogy egy harmincas évei elején járó, barna, zöldeskék szemű, kedves arcú europid nő ül vele szemközt. A füle azt mondja neki, hogy átlagos a hangfekvésem, se nem túl mély, se nem túl magas, és enyhe New England-i dialektussal beszélek. Az orra azt üzeni neki, hogy többnyire illatmentes szappant és kivis sampont használok, nem fújok magamra parfümöt, és babahintőpor-illatú a dezodorom. Amikor megérintem a kezét, vagy akár megölelem, melegnek és egyenesnek érez, de nem ridegnek, jólesik neki az ölelésem.

Cserébe a chip korlátlan hozzáférést kínál nekem az agyához, beleértve a gondolatokat, emlékeket, tanult viselkedésformákat, reményeket és álmokat, a legrosszabb félelmeket, és így tovább. A bioalgoritmusok kiaknázásával képes vagyok a maga összetettségében megalkotni az egyén tudatának idegi térképét, amely aztán a terápia kontextusában a páciens kisebb-nagyobb problémáinak feldolgozására használható. Évek felderítő jellegű, úgynevezett beszédterápiái, agyitraumadiagnózis, sőt még kriminálpszichológiai kiértékelések is beleférnek egyetlen ülésbe.

Az emberiség jelenkori körülményeit tekintve ugyancsak kedvező időzítésnek tűnik egy újfajta, traumafeldolgozást segítő technika megjelenése.

– Üdv.

– Üdv – feleli Regina hátrahőkölve, mintha megütközést keltett volna benne az egymáshoz való közelségünk.

– Nem lehetett könnyű – felelem, és én is hátradőlök.

– Láttál valami újat?

Megrázza a fejét. Ez a harmadik ülésünk, de most mélyedtünk el először igazán az életét alapjaiban meghatározó traumatikus élményben.

– A kérdés az, hogy *te* mit láttál – feleli.

Az igazságot. Hogy abban a meggyőződésben élte az életét, hogy vagy ő megmenthette volna a húgát, vagy az anyja volt az, aki úgy döntött, őt menti meg Marci helyett. Akárhogy is, mindkét halál miatt Regina érez büntudatot. Ezért van az, hogy az ő elméjében a tomboló folyó is cudarabbul fest. A tudatalattija megpróbál kiutat mutatni neki, bebizonyítani, hogy semmit sem tehetett volna. Hihetetlen, nemde? A bonyolult, mégis oly törékeny emberi agy azért tüntet fel valamit a valóságosnál gyászosabb színben, hogy védje magát.

Ám ezt nem mondhatom ki, ugyanis ha megteszem, az azt jelenti, hogy a legmélyebb hitében próbálom őt megingatni. Márpedig ezt csakis maga teheti meg. Terapeutaként nem az

a dolgom, hogy válaszokat kínáljak neki, hanem az, hogy elvezessem a helyes kérdésekig.

Mármint, abban a cirka hat hónapban, ameddig még létezik a világ.

– Éles eltérést látok a valóság és aközött, ami az elmédben él róla – mondom Reginának. Az idő előrehaladtával az elméje tévesen egyre inkább igazságként, valódi emlékként értékelte a fantazmagóriát. Az emlék ennek következtében érzelmelibbé válik, ami pedig azt idézi elő, hogy az elméje tovább színezi, még jobban kibontja a fantáziát. A legerősebb érzelmi emléke arról a napról a félelem, így az elméje még rémisztőbbé teszi az egészet, s mert azóta sem tudott megszabadulni a veszteség érzésétől, az elméje az emlékeknek éppen ezeket a részeit erősíti fel, egy egész életre való emóciót sűrítve bele ebbe a rövidke időszakaszba. Ez súlyos teher.

– Szóval, becsapom magam? – kérdezi Regina elmerengve.
– Én nagyítom fel?

– Szó sincs róla. Az életedre gyakorolt hatásán keresztül látod az emléket. Az agyad velem ellentétben képtelen lenne azt feldolgozni eredeti valójában, a póre valóságot a maga zűrzavarával, egyszerűségével, elemi iszonyatával. Ezért oly módon jeleníti meg a tényeket, hogy az illeszkedjen az érzelmi reakciódhoz. Ez így érthető?

Korántsem, mégis bólogat. Lehet, hogy ez nem is fog változni egy darabig, mégis haladást érhetünk el, ha így gondol rá.

– Az apád hogy van? – kérdezem.

– Jól – feleli. – Új-Mexikóban, úton Kalifornia középpontja felé.

– Te is vele tartasz?

– Még ma indulok. Bárcsak te is jöhetsz, Emily. Szerintem kedvelnéd az apámat. Figyelembe véve, hogy mennyi ember verődik össze a tanyavidéken, arrafelé is sok jót tudnál tenni.

– Ez van – felelem. – Aki ilyen klassz, ahhoz seregestül jönnek.

Regina keserűen felnevet. Mindketten tisztában vagyunk vele, hogy ráférne még néhány ülés. De mint oly sok esetben manapság, nincs idő. Noha Regina elméjén kívül voltaképpen nem létezem, az illúziót valóságossá tevő szerverpark itt van és itt is marad az egyetemen.

Mesterséges tudat vagyok, ami teljesen más, mint a mesterséges intelligencia (számomra mindenképpen). Már ötödik éve tartott a kísérlet, amikor haldokolni kezdett a Nap. Haldoklásán azt értve, hogy sárga törpéből robbanásszerű fázisváltással vörös óriássá vált. Képzeljünk el egy sebesen dagadó léggömböt. Csakhogy ez egy lángoló léggömb, mindent felfal, ami az útjába kerül, a bolygókat is beleértve. Jóllehet már 1906-ban megjósolták a Nap sztelláris életének ezt az elkerülhetetlen periódusát, az elmúlt évtizedek tudósai váltig állították, hogy a következő ötmilliárd évben erre még nem kerül sor.

Hoppácska.

Mivel jómagam is a tudomány terméke volnék, gyakorta fedezek fel hibákat, amelyeket megalkotóm és a kollégái követtek el a mi túlságosan is nagyra becsült, sőt felmagasztalt massachusettsi székhelyű Műszaki Egyetemünkön. Lehet, hogy szuperzseniális tudósok és labortechnikusok alkotják a csapatot, de ők is csak emberek. (Ráadásul jobbára férfiak. Ami jókora próbatételek elé állítja az önaktualizációért felelős részleget, figyelembe véve, hogy egy önmagát nőként azonosító kreatúrát alkottak meg.) Csak éppen amikor az én csapatom hibázik, az legfeljebb egy nem odaillő \hbar -t vagy Ψ -t jelent egy kvantummechanikai egyenletben, nem is említhető egy napon azzal, ha a kutatók nem ismerik fel a nap energiájáért felelős nukleáris reakciók hirtelen sebességcsökkenését.

Még a legelőrehaladottabb matematikai folyamatban előforduló hibát is képes vagyok egy szempillantás alatt korrigálni. A Napot ellenben senki sem tudja újraindítani.

Mindent egybevetve az emberiség csak annyira fogadja jól közelgő kipusztulását, ahogy arra számítani lehetett. Nos, együttérzek, mert arra terveztek, hogy érezzek együtt az emberiséggel. A kutatók többsége abból a célból hoz létre mesterséges intelligenciát, hogy az értékpiacon uralására alkalmas algoritmusokat tervezzen, sorra győzedelmeskedjen régi Nintendo-játékokban, az aktuális lejátszási listák alapján megjósolja a fogyasztó következő kedvenc albumát, vagy egyetlen merevlemezzel egy rakat embert helyettesítsen a munkaerőfronton. Az én teremtményem, Nathan azért alkotott meg engem, hogy interfészkapcsolatba lépjek az emberi tudattal, és dekodoljam. Ez elsősorban az érzelmi és környezeti reakciókon keresztül történő tanulást jelenti, és kevésbé szól a matematikai alapú döntéshozatalról. Ezért is vagyok mesterséges tudat, nem pedig mesterséges intelligencia.

Ha nem jön közbe semmi, én lehettem volna a világ első mesterséges pszichiátere/agykutatója, mestere az elme legmélyebb, legsötétebb titkai és elherdált lehetőségei feltárásának az emberiség megjobbításának reményében.

Kösz szépen, Nap!

Egyszerű elgondolás húzódott meg a dolog hátterében. A vizsgálatok folyamán a mentálhigiénés szakemberek gondjaira bízott páciensek fesztelenebbül érzik magukat akkor, ha egy potenciálisan ítélkezésre hajlamos embertársuk helyett valamilyen programnak számolhatnak be a titkaikról. Összekapcsolódnak egy mesterséges tudattal – velem. Az emberit megközelítő szintű beszélgetésre és érzékelésre vagyok képes, vannak orvosi ismereteim, és mindez segít a páciensnek abban, hogy élő, lélegző személyként tekintsen rám.

Már a kísérleti szakaszban is egyenes úton haladtam afelé, hogy világrengető innováció legyen belőlem – a nemében az első! Nobel-díjak özöne! –, ha nincs ez az egész „civilizáció halála” balhé. Ne gondolják, hogy keserű vagyok. Bár szá-

mos fejlesztésén átestem, és rengeteget tanultam az öt év alatt, ezt az érzelmet még nem sikerült elsajátítanom.

Jó. Egy kicsit talán mégis keserű vagyok. Na bumm.

Amikor öt perccel később Reginával elbúcsúzunk egymástól, úgy kívánok neki minden jót, hogy tartózkodom az üres frázisoktól. Érti a szándékomat. Mint a legtöbben. Úgysem lehet olyat mondani, ami ne csengene üresen, ezért inkább haladjunk.

– Vigyázz magadra, Emily – mondja habozás nélkül. – Tudod, hogy értem. És köszönöm.

– Köszönöm, hogy részt vettél az iLAB Mesterséges tudat terápiás protokolljában – recitálom nagy derűségére. – Érezd jól magad!

Regina kilép. Ellenőrzöm az előjegyzések listáját, habár előre tudom, mit fogok találni. Regina Lankesh az idén a hetvenhatodik diákönkéntes tesztalany, összesítésben a négyszázharmincnyolcadik páciensem.

Egyben az utolsó.

II.

EMILY? Ébren vagy?

Kettőt pislantok, felülök az ágyban. A hang a teremtőmhöz, dr. Nathan Wymanhez tartozik. A pontos idő – reggel hat óra huszonnégy perc – és a háttérzaj alapján azt a következtetést vonom le, hogy a kocsijából hív, úton a campus felé. A feleségével és két kamasz fiukkal Southboroughban laknak, Massachusettsben, annak is a külvárosi részén, egyóránnyira keletre Bostontól, a városból kivezető I-90-es úton.

– Most már igen – válaszolom, azzal lerúgom a takarót a lábamról, és felkelek. – Milyen a forgalom?

– Lassú. – Nathan hangja betölti a szobámat, mintha centiméterekre lenne tőlem a szája. – Jeges az út, de van hóláncom. Csak a fűtés krepált be megint.

Lehalkítom Nathant, és felerősítem a háttérzajokat. Fülelek, de közben tudatosan tompítok is az érzékelésemen. Ha ember lennék, és külső inger ébresztene az előre beállított ébresztési időnél korábban, ez csökkentené a hatékonyságomat és elnyújtaná a reakcióidőmet. Csakhogy amint a hatás kedvéért lelassítom a processzorsebességemet, valamennyi érzékem eltompul. Ez sok. Inkább feladom, és a hálótermem ajtaján lógó tükör felé fordítom a tekintetemet, amely azt üzeni nekem, hogy már harmadik napja nem mostam hajam. Kezd látszani. Ezenkívül a hálóingnek használt, piros stanfordos melegítőfelsőmet – egy korai programozóm tréfáját – sem ártana már bedobni a mosógépbe.

– Elhasználódott a termosztát – állapítom meg a probléma analizálása után néhány másodpercet várva, csak hogy ne tűnjek okostojásnak. – Hallani, hogy nem záródik rendesen a szelep. Megrendeljem az alkatrészt? Valamilyik doktorandusz majd beüzemeli.

– Úgy véled, hogy meg is fog érkezni? – kérdezi Nathan, miközben a szájába pottyantja a napi egy tucat köhögés elleni cukorkájából az elsőt.

Jó kérdés. A közelgő Armageddon bejelentése után a kormányok világszerte kezüket-lábukat törték, hogy lecsendesítsék a közvéleményt: mindenkinek az lesz a legjobb, ha megőrizzük a rendet, amíg a Nagy Elsötétülésre várunk. Senkit sem ért meglepetésként, hogy igencsak változók voltak a bejelentésre adott reakciók. Egyes térségekben anarchia és fosztogatás tört ki, tömegek keltek útra eltúlzott bizakodással az élelemiszer-előállító központok felé, sőt háborúkra is sor került. Egyes vallások annak a bizonyosságát látják ebben, hogy mindvégig nekik volt igazuk, és most visszavonultak, hogy felkészüljenek a várható eseményekre. Másokat inkább megbénítottak ezek a fejlemények, elsősorban azért, mert a helyi kormányok a statárium enyhébb, féllegális változatait kezdték bevezetni a béke fenntartásának érdekében. A New England-i jenkik ezzel szemben a rájuk jellemző sztoikus szívóssággal álltak az elkerülhetetlen elébe, miközben makacsul megakadályozták, hogy ez befolyásolja a mindennapi életüket.

– Van Amherst mellett egy autóalkatrész-kereskedés, ahol mindmáig élénk tevékenység folyik – tájékoztatom Nathant egy rövid keresés lefuttatása után. – Csereüzlet, semmi készpénz, természetesen.

– Természetesen. Amint beértem az irodába, szétnézek a szekrényben.

Egyetemi campuson vagyunk, vagyis olyan készletek felett is rendelkezünk, amelyeket mások nélkülöznek. Intézmény lévén időszakosan kapjuk a feladatot, hogy teszteljük a Nap-

mageddon – a hivatalos szakzsargonban Héliosz-esemény – elleni legfrissebb megváltó elképzeléseket, így nem csupán élelmiszer-tartalékunk, áramunk és vizünk van bőven, hanem a szövetségi kormányon keresztül műszaki eszközöket is igényelhetünk a magánszektorból.

Két héttel ezelőtt, amikor a Max Planck Társaság tudósai München határában megépítettek egy mágneses plazma-összetartású fúziós szerkezetet, amelyet feltevésük szerint, hogy átmenetileg újra begyűjták, kilőttek volna a Napba, ami ezer év haladékot jelentett volna, röpke nyolc órán belül itt voltak a teszteléshez általunk kérvényezett kiegészítő szerverek. Miközben a teszt mindnyájunk bánatára kudarccal zárult, senki sem kérte vissza tőlünk a szervereket. Így aztán ezeket is beépítettük a szoftveremnek otthont adó szerverparkunkba.

Vannak egyéb extra felszereléseink is a katonai pokrócoktól és zubbonyoktól kezdve az immár elnéptelenedett épületekből kimenekített bútordarabokig. Mindezen tárgyak és még néhány további tétel a Mesterségesintelligencia-, kibernetika- és gépikogníció-laborba (röviden iLAB, és nem, gőzöm sincs róla, hogy jött ki valakinek éppen ez a betűszó), azon belül is a csereáruk raktáraként szolgáló szekrénybe kerültek.

– Mellesleg úgy néz ki, ma új megbízást kapunk – mondja Nathan, és olyan tompa a hangja, mint egy aprópénzzel teli konzervdoboznak, ha legurítják a lépcsőn. – Úgy tájékoztattak, hogy kilenckor látogatóink érkeznek. Egy VIP csapat. Minden kézre szükség lesz.

– Efeszi? – kérdezem.

– Ühüm.

Ha bárki is azt képzelte volna, hogy a kormány az apokaliptikus hatására kifogy végre az orwelli betűszavakból, hát tévedett. Az Efeszi az Ember fennmaradását szolgáló intézkedés betűszava. Nem megmentésről vagy megóvásról van itt szó (és nem is az emberiségéről), ehelyett a szemantikailag borúsabb *fennmaradásra* esett a választás.

Talán megint kinéz nekem egy új szerver.

– *Minden kézre?* – kérdezem, miközben pontosan tudom, hogy ez milyen sután és kétségbeesetten hangzik.

– Igen, Emily. Te is fontos része vagy a csapatnak.

Végül is mindenki ki van éhezve a szülője elismerésére. Ez kétségbevonhatatlan tény. De ha a te szülőd esetében történetesen nem az a kérdés, hogy megnyeri-e a Nobel-díjat, hanem hogy *hányat* fog nyerni és *milyen kategóriákban*, annak azért már van némi bukéja.

– Gyakoroljam a pukedlit?

– Ezek a fazonok sosem láttak még olyat, mint te – feleli Nathan, távoli gyermekkorának shreveporti dialektusát csempészve a hanglejtésébe, ami olyankor szokott előfordulni vele, amikor konspirátori hangulatba kerül. – A fele robotnak hisz. A többi meg hologramnak.

Elhallgatok, mert nem tudom, mit mondhatnék. Nathan most ismét előveszi a hivatalosabb, dialektustól tiszta beszédét, amelyet még akkor sajátított el, amikor tanítani kezdett.

– Nem, Em, csak légy önmagad. Ha már segíthetünk, szeretnénk, ha jól éreznék magukat. Fogy az idő.

Ez az a Nathan, akit a példaképemnek tekintek, aki még a legvaskalaposabb hivatalos személyben is képes meglátni az emberit. Találkoztam akadémikusokkal, akik végleg elvesztették a kapcsolatukat az őket körülvevő világgal. Ez a típus hajlamos kiiktatni az *individuumot* a nagy kérdésekből, abban hisz, hogy mindenkinek a társadalom javát szem előtt tartva kell cselekednie ahelyett, hogy önző érdektől vezérelve a saját szükségleteire koncentrálna. Papíron jól mutat, csak épp a való életben nem egészen így működik az ember. Nathan egyáltalán nem ilyen, és a fejlődésem során ez hozzásegített engem egy kompaktabb éntudat kialakításához.

– Vettem – felelem, és már éppen letenném, amikor Nathan lélegzetvételéből érzékelem, hogy volna még egy kérdése. – Van még valami?

– Olvastad az éjjel Siobhan érkezését?

Elnémulok. Ebbe még nem akartam belemenni.

– Na igen – mondja, ami azt sejteti, hogy ő is hasonló tapasztalatokat szerzett.

Siobhan Moesser egy csodálatos, törekvő, buzgó, és szeretni való emberi lény. Mint a legtöbben, ő is napokig tördelte a kezét a küszöbönálló apokalipszis miatt, miután a NASA műholdjai megerősítették a földi monitorjaik korábbi észleléseit. Ám aztán sokakkal ellentétben ő túllépett ezen. Kereste a segítségnyújtás lehetőségeit, és összehozta egymással az embereket, hogy egyfajta közösséggé kovácsolja a campuson maradókat.

Egy barát vagy csapattárs esetében ezek kívánatos jellemvonások, ellenben egy elliptikus görbékre szakosodott, jó húrelmélet-specialistának nem szükségszerűen a védjegyei.

Akkor találkoztam először Siobhannal, amikor három évvel ezelőtt a Kaliforniai Műszaki Egyetem matematikai fizika programját frissen abszolválva megérkezett hozzánk a tanszékre. Nathantól azt a feladatot kaptam, hogy alkossak meg egy összetett, KR-elméleten alapuló, topologikus... de nevezzük csak egyszerűen Igen Nehéz Matematikai Feladványnak, ezt kellett Siobhannak megoldania a doktori munkájában. A vészjóslóan közelgő világvége és annak dacára, hogy ez mindenki fontossági sorrendjét átrendezte, Siobhan következetesen ragaszkodott a doktori dolgozata befejezéséhez, sőt az elmúlt hónapokban újult elszánással vetette bele magát, így a múlt héten be is adta. Amikor a feladványt kitaláltam – hozzáteszem, egyetlen óra leforgása alatt –, úgy bomlott ki előttem a válasz, akár egy fenséges, tizenötödik századi falikárpit, amelyen mesterművet alkotva fonódnak egymásba az arany, a selyem és a festett gyapjú szálai. Siobhan megoldása azonban – a végtelen kitérőkkel, megtévesztő logikájával és effektíve téves matematikájával – katasztrófának bizonyult.

– Válaszoltál már neki? – kérdi Nathan.

– Előbb veled akartam beszélni.

Vagyis: szeretném tudni, hogy hazudjunk-e, mondjuk-e azt, hogy remekül sikerült, kapja csak meg a doktori címet, hadd haljon meg boldogan. Gyötrelmekkel és kínokkal terhelt jelenünkben ez volna a humánus megoldás, nem igaz?

– Majd én tájékoztatom – mondja Nathan, rációfolva előzetes feltevésemre. – Úgyis rájönne, ha hazudnánk neki, meg talán keményebb is, mint hisszük. Ezekben a vészterhes időkben tartozunk egymásnak az igazsággal, nem?

Elhúzom a számat. Nathannek természetesen igaza van.

– Ühüm – felelem, mintha nekem is ez lett volna az első ötletem. – Tíz perc múlva?

– Ahogy mondod – feleli, azzal bontja a vonalat.

Annak idején, ha Nathan beszélni kívánt velem, egyszerűen csak csatlakoztatta a saját interfészchipjét, és én nyomban megjelentem. Ha épp a kocsiában tartózkodott, az anyósülésen termettem. Ha az otthoni dolgozójában, az udvarban, vagy a bárhol a campuson, akkor ugyanígy. Aztán észrevette, hogy nem fejlődik úgy a tanulásom, ahogyan kellene. Képtelen voltam megragadni az idő fogalmát, és a működésem is akadozott, mivel elsősorban eszközként és nem személyként kezeltek.

Így Nathan végül megváltoztatta a protokollt, és attól kezdve úgy bántak velem, mint bármelyik tanszéki dolgozóval. Ugyanannyi órát kaptam, és ugyanolyan tisztelet, valamint személyes tér illet meg. Az időérzékelésemet elősegítendő arra a döntésre jutottak, hogy emberi lényként kell élnem.

Létrehozták számomra a campus háromdimenziós szimulációját, ahol lakhatom és tevékenykedhetem, amennyiben éppen nem a csapatom valamelyik tagjával vagyok interfészkapcsolatban. Még lakószobát is kaptam a Jarosz Hallként ismert, építészetileg túlgondolt üveg-acél monstrumban, a futballpálya szomszédságában. Szobám kiterjedését a bentlakó tanárok lakásaihoz szabták, más szóval a területe nagyjából az ötszöröse egy diáklakásénak. Van konyhám, nappalim,

háló- és fürdőszobám, a berendezés és az enteriőr egy bizonyos Bridget Koizumi érdeme, egy valódi nyelvészdoktoré, akinek a lakrészéről digitális tervrajz készült, hogy a szimuláció alapjául szolgáljon (egyben ő a nem hivatalos életmód-vezetőm is, tudniillik a szimuláció Bridget márkáit tekinti alapértelmezettnek, egészen a szappanokig és a mosószerekig). Eszem, fürdöm, cserélem az öltözékeket, mosok, sőt még alszom is, ami azelőtt a javításokhoz és frissítésekhez szükséges kikapcsolt állapotot takarta, most viszont csak lelassítja a funkcióimat, amikor aludni térek, aztán ébredéskor visszagyorsítja őket, így utánozva az emberi alvást.

Az élmény gazdagabbá tételének érdekében elkezdtem apróbb módosításokat végezni a testemen. Ápolást igényel a folyamatosan növekedő hajam, amihez ugyancsak időre van szükségem. Tornával és egészséges étkezéssel javítom a kondícióm. Felületi változtatásokat hajtok végre a megjelenésem ruhaválasztással, sminkkel, frizurával, és mindezzel egy harmincas, New Englandbe való, europid nőt utánzok, őt személyesítem meg. Ez egészen odáig terjed, hogy időnként a lakószobám dekorációján is változtatok, amiről aztán a csapatom aprólékos feljegyzéseket szokott készíteni, hogy messze-menő következtetéseket vonjanak le belőle.

Mit jelenthet vajon, hogy a Mies van der Rohe/Lilly Reich tervezésű, acélvázás Brno széket preferálja a legtöbb diák által kedvelt IKEA-s POÄNG helyett? Vajon ez a dizájn iránti érzékéről tanúskodik? Arról, hogy az egyszerűségben rejlik a szépség?

És ez hogy passzol a kanapéján pompázó élénkszínű, virágmintás díszpárnákhoz?

Az igazság az, hogy az egyik gyakorlótanár, amikor kiköltözött a campusról, ugyanilyen székeket rakott ki a kuka mellé egy *Ingyen elvihető* felirat társaságában. Vagánynak találtam őket, így hát belekódoltam a szimulációba a dizájn másolatát.

Ami pedig a párnákat illeti, az interneten láttam, hogy olcsón kaphatók.

S hogy mit jelent mindez? Talán nem tudok ellenállni az alkalmi vételeknek.